

TANTÁRGY: 40TRANSZPONÁLÁS ÉS PARTITÚRAJÁTÉK

ALAPSZAK MEGNEVEZÉSE: ELŐADÓMŰVÉSZET

VÉGZETTSÉGI SZINT: ALAPFOKOZAT (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BA)

Felelős szervezeti egység: Szólóhangszerek Tanszék

TANTÁRGYFELELŐS: **Király Csaba** egyetemi docens

Foglalkoztatás: első helyen teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT)

A tárgyat oktató: **Király Csaba** egyetemi docens

Foglalkoztatás: első helyen teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT)

Kreditérték: 1

Oktatott félévek száma: 2

Heti óraszám: 1

Értékelés módja: Gyakorlati jegy

Kötelező

01. A SZAKINDÍTÁSI DOKUMENTUMOKBAN TALÁLHATÓ TANTÁRGYLEÍRÁS:

-

02. A TANTÁRGY ÁLTALÁNOS CÉLJA ÉS SPECIFIKUS CÉLKITŰZÉSEI, VALAMINT A MEGSZERZENDŐ KOMPETENCIÁK FELSOROLÁSA

A tárgy sokrétű feladatot tölthet be az alapképzés két szemesztere során. Foglalkozik a szimfonikus zenekar gyakran ill. ritkábban használt hangszereivel; különféle zenekari állításokkal; megalapozza a partitúrákban való tájékozódást; megismerteti a notáció elveit; eligazít a műfajok és stílusok körében. A hangszerek, hangszercsoportok szerepe kapcsán lefekteti a hangszerelés elveit is. Oktatása a zenetörténet különböző stíluskorszakinak mesterműveire támaszkodik.

03. FELTÉTELEZETT TUDÁSANYAG, ELŐKÉPZETTSÉGI SZINT

Alapvető zenetörténeti és stílári ismeretek. Szükséges kottaolvasási készség.

04. A TANTÁRGY TARTALMA ÉS SZEMESZTERENKÉNTI BONTÁSA ILL. A SZEMESZTERENKÉNT 15 HETES ANNOTÁCIÓ

1. szemeszter:

- 1-5. hét: A szimfonikus zenekar hangszereinek megismerése: fúvós-, vonós-, ütőhangszerek, ritkán alkalmazott hangszerek.
- 6-9. hét: Corelli, Vivaldi, J. S. Bach és Händel concertói és oratorikus művei.
- 10-14. hét: Haydn-Mozart-Beethoven szimfóniái (miséi, oratóriumai, esetleg versenyművei)
- 15. hét: ismeretek összefoglalása.

2. szemeszter:

- 1-4. hét: a romantika zenekara.
(Schubert, Mendelssohn, Schumann, Brahms, stb.)
- 5-9. hét: a késői romantika zenekara.
(Verdi, Liszt, Wagner, R. Strauss, Mahler, stb.)
- 10-12. hét: speciális hangszerösszeállítású együttesek a XX. században.
(Stravinsky, Bartók, stb.)
- 13-14. hét: kortárs kompozíciók lejegyzésmódja.
- 15. hét: ismeretek összefoglalása.

05. ÓRARENDI-OTTHONI TERHELÉS ARÁNYA

Heti 1x60 perc csoportos óra. A gyakorlati példák kikereséséhez, tanulmányozásához könyvtári kutatómunka szükséges. Otthoni tanulás: órán feladott feladatok alapján partitúrák tanulmányozása, elemzése, minimum heti 1-2 óra otthoni munkát vesz igénybe.

06. SZEMESZTER ALATTI ELLENŐRZÉS MÓDJA

Órai munka, feladatok kikérdezése (pl. partitúrák elemzése) alapján gyakorlati jegy.

07. VIZSGAKÖVETELMÉNYEK, ILLETVE SZIGORLATI TÉTELSOROK, VAGY ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK

A tantárgyból nincsen vizsga, értékelés a szemeszter során végzett munka alapján.

Ismeretlen partitúra elemzése, a stílusjegyek alapján a mű keletkezési idejének hozzávetőleges megállapítása cca 60 perces zárthelyi alapján. (akár félévenként több – max 2 – alkalommal).

08. A KÖTELEZŐ, ILLETVE AJÁNLOTT JEGYZETEK /IRODALOM JEGYZÉKE

Szakirodalom

- Casella-Mortari: A mai zenekar technikája (Bp., 1978)
- barokk zenekari művek ill. oratóriumok, operák partitúrái
- klasszikus zenekari művek, misék, oratóriumok, operák partitúrái
- XIX. és XX. századi művek partitúrái

09. A TANTÁRGY TÁRGYI SZÜKSÉGLETEI ÉS ELLÁTOTTSÁGA

A tantárgy megfelelő tanításához 1 vagy 2 zongora, Hi-Fi berendezés, valamint megfelelő partitúraanyag szükséges (könyvtár). Az egyes órákon a zenekari hangszereket az intézmény hangszeres növendékei bemutatják. Az intézmény valamennyi feltételt biztosítani tudja.

10. TANTÁRGYI VONATKOZÁSÚ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK, KUTATÁSOK KÖVETÉSÉNEK MÓDSZERE

Casella-Mortari „A mai zenekar technikája“ c. könyve megfelelő módszert kínál a tantárgy oktatásához, a partitúra megismeréséhez, a hangszerelési ismeretek megalapozásához. Az elméleti tananyagot zenehallgatás, valamint egy-egy zenekari hangszer növendék által bemutatott ismeretanyaga egészíti ki. Élő koncertek hallgatásakor a hallgató az órán elsajátított tudását további ismeretekkel gyarapítja.

11. A TÁRGY MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI MÓDSZEREI, FEJLESZTÉSI POLITIKÁJA

Sok éves partitúraismereti, hangszerelési tapasztalataimat az orgonaátiratok során szereztem. A partitúrával történő ismerkedés során a sokoldalú pedagógiai módszer híve vagyok, mely hatékonyan segít az ismeretek gyors elsajátításában. A könnyebb szemléltetés céljából a műveket zongorán kell tanulmányozni, majd zenehallgatással is kiegészíteni. Fontosnak tartom az élő hangversenyek hallgatását is, melyre helyben kitűnő lehetőség van a Pannon Filharmonikusok hangversenyei révén. Így a hallgató a már elméletben megismert hangszerelési technikákkal az élő zenében, gyakorlati úton is találkozhat.

12. KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

A hallgatónak a két szemeszterben megszerzett tapasztalata alapján elegendő ismeretanyagot kell szereznie a partitúrák felépítéséről, a zenekari hangszerekről, a hangszerelési technikákról, hogy eligazodjanak a különféle típusú partitúrákban, műfajokban és stílusokban.